Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

27 април 2023 година*

„Преюдициално запитване — Интелектуална собственост — Директива 2004/48/ЕО — Мерки, процедури и средства за защита, които са необходими за гарантиране на спазването на правата върху интелектуална собственост — Право на информация — Процесуална легитимация — Необходимост предварително да се установи съществува ли право върху интелектуална собственост“

По дело C-628/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Sąd Okręgowy w Warszawie (Окръжен съд Варшава, Полша) с акт от 21 юли 2021 г., постъпил в Съда на 11 октомври 2021 г., в рамките на производство по дело

TB

в присъствието на:

Castorama Polska sp. z o.o.,

„Knor“ sp. z o.o.,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: E. Regan, председател на състава, D. Gratsias, M. Ilešič (докладчик), I. Jarukaitis и Z. Csehi, съдии,

генерален адвокат: A. Rantos,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Castorama Polska sp. z o.o., от M. Markiewicz, M. Mioduszewski и Z. Ochońska, radcowie prawni,

– за полското правителство, от B. Majczyna, в качеството на представител,

* Език на производството: полски.

– за австрийското правителство, от A. Posch и G. Kunnert, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от S. L. Kalėda и U. Małecka, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 17 ноември 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 8, параграф 1 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, 2004 г., стр. 45; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56).

2 Запитването е отправено в рамките на производство, образувано по искане на ТВ да бъде разпоредено на Castorama Polska sp. z o.o., установено във Варшава (Полша) дружество, и на „Knor“ sp. z o.o., установено в Гливице (Полша) дружество, да предоставят информация за произхода и мрежите за разпространение на стоки или услуги, с които се нарушавало право върху интелектуална собственост, чийто притежател е ТВ, по собствените ѝ твърдения.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2004/48

3 Според съображения 10, 13, 17 и 19 от Директива 2004/48:

„(10) Настоящата директива има за цел да сближи законодателните системи, за да се гарантира висока, равностойна и еднаква степен на закрила [на интелектуалната собственост] във вътрешния пазар.

[…]

(13) Необходимо е приложното поле на настоящата директива да се определи във възможно най-широк мащаб, за да се обхванат всички права върху интелектуална собственост, регулирани от разпоредбите на Общността в тази област, и/или от националното законодателство на съответната държава членка. Независимо от това, такова изискване не засяга възможността за разширяване на разпоредбите на настоящата директива за вътрешни цели от страна на държавите членки, желаещи това, за да се включат актове, които не включват нелоялна конкуренция, включително пиратски копия или подобни действия.

[…]

(17) Мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива, следва да се определят във всеки случай по такъв начин, че надлежно да се отчитат специфичните особености на случая, вкл[ю]чително специфичните характеристики на всяко право върху интелектуална собственост, а когато е уместно, умишленият или непредумишленият характер на нарушението.

[…]

(19) Тъй като авторското право съществува от момента на създаване на дадено произведение и не изисква официална регистрация, подходящо е да се приеме правилото, установено в член 15 от Бернската конвенция [за закрила на литературните и художествените произведения, подписана в Берн на 9 септември 1886 г. (Парижки акт от 24 юли 1971 г.), в редакцията ѝ след изменението от 28 септември 1979 г.], с което се установява презумпцията, по силата на която авторът на литературно или художествено произведение се възприема за такъв, ако неговото име фигурира върху произведението. Подобна презумпция следва да се прилага за носителите на сродни права, тъй като често пъти именно притежателят на сродно право, като например продуцент на фонограма, търси защита на права и предприема борба срещу пиратството“.

4 Член 1 от тази директива, озаглавен „Предмет“, гласи:

„Настоящата директива се отнася за мерките, процедурите и средствата за защита, които са необходими за гарантиране спазването на правата върху интелектуална собственост. По смисъла на настоящата директива терминът „права върху интелектуална собственост“ включва правата върху индустриална собственост“.

5 В глава II от посочената директива, озаглавена „Мерки, процедури и средства за защита“, член 3, озаглавен „Общо задължение“, предвижда в параграфи 1 и 2:

„1. Държавите членки предвиждат мерки, процедури и средства [за защита], които са необходими за гарантиране [спазването] на права[та] върху интелектуалната собственост, обхванати от настоящата директива. Тези мерки, процедури и средства за защита са лоялни и справедливи и не могат да бъдат ненужно сложни или скъпи, нито да са свързани с неразумни срокове или с неоправдани забавяния.

2. Също така тези мерки, процедури и средства за защита са ефективни, пропорционални и разубеждаващи и се прилагат по начин, чрез който се избягва създаването на препятствия пред законната търговия и се предвиждат предпазни механизми срещу злоупотреба с тях“.

6 Член 4 от същата директива, озаглавен „Лица, които имат право да подадат заявление за прилагане на мерките, процедурите и средствата за защита“, предвижда:

„Държавите членки признават следните лица като такива, които имат право да търсят прилагане на тези мерки, процедури и средства за защита, посочени в настоящата глава:

а) притежателите на права върху интелектуалната собственост в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;

б) всички други лица, на които официално е разрешено да ползват тези права, по-специално притежатели на лицензии, в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;

в) органите за управление на колективните права върху интелектуалната собственост, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с неговите разпоредби;

г) органи за професионална защита, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство“.

7 Член 6 от Директива 2004/48, озаглавен „Доказателства“, предвижда в параграф 1:

„Държавите членки гарантират, че по заявление на страна, която е представила разумно налични доказателства, достатъчни за подкрепа на своите претенции, и при аргументиране на предявените претенции е посочила доказателства, които се намират под контрола на противостоящата страна, компетентните съдебни органи могат да постановят тези доказателства да се представят от противостоящата страна, което подлежи на опазване на поверителната информация. За целите на настоящия параграф държавите членки могат да предвидят, че компетентните съдебни органи следва да разглеждат разумната извадка от съществен брой екземпляри от произведение или от всеки друг защитен обект като съставляваща разумно доказателство“.

8 Член 7 от тази директива, озаглавен „Мерки за съхраняване на доказателства“, предвижда в параграф 1:

„Държавите членки гарантират, че още преди началото на производството по съществото на случая компетентните съдебни органи могат по заявление на страна, която е представила разумно налично доказателство в подкрепа на своите претенции, че е нарушено правото ѝ върху интелектуална собственост или предстои да бъде нарушено, да постановят незабавни и ефективни временни мерки за предпазване на съответните доказателства във връзка с предполагаемото нарушение при опазване на поверителната информация. Такива мерки могат да включват подробно описание, със или без вземане на мостри, или физическото конфискуване на стоките, обект на нарушението, а в съответните случаи — материалите и пособията, използвани за производството и/или разпределението на тези стоки, и свързаните с това документи. Тези мерки се предприемат, ако е необходимо, без да е била изслушана другата страна, и по-специално когато всяко забавяне има вероятност да причини непоправими вреди на притежателя на правото или когато има очевиден риск от унищожаване на доказателствата.

Когато се предприемат мерки за съхраняване на доказателства, без да е била изслушана другата страна, на засегнатите страни се изпраща известие без забавяне, най-късно след изпълнението на мерките. Преразглеждане, включително правото на изслушване, се осъществява по искане на засегнатите страни в разумен срок след нотифицирането на мерките с оглед решаване на въпроса, дали мерките да бъдат променени, отменени или потвърдени“.

9 Член 8 от посочената директива, озаглавен „Право на информация“, предвижда в параграф 1:

„Държавите членки гарантират, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост и в отговор на основателно и пропорционално искане на предявителя компетентните съдебни органи могат да постановят информацията за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите, с които се нарушава правото върху интелектуална собственост, да се предостави от нарушителя и/или от всеки друг, за когото:

а) е установено, че притежава в търговски мащаб стоките, обект на нарушението;

б) е установено, че използва в търговски мащаб услугите, обект на нарушението;

в) е установено, че в търговски мащаб оказва услугите, използвани за действията по извършване на нарушение;

или

г) е посочено от лицето, посочено в букви а), б) или в), като участващо в изработването, производството или разпространението на стоките или предоставянето на услугите“.

10 Член 9 от същата директива, озаглавен „Временни и предпазни мерки“, предвижда в параграфи 1—3:

„1. Държавите членки гарантират, че по искане на заявителя съдебните органи могат:

а) да постановят неокончателна забрана на предполагаемия нарушител, чието предназначение е да се предотврати всяко неминуемо нарушение на право върху интелектуална собственост, или да се забрани, на временни начала и при заплащане, когато е приложимо, на парична глоба, когато това е предвидено в националното законодателство, продължаването на предполагаемите нарушения на това право или това продължаване да стане обект на внасяне на гаранции с цел да се гарантира обезщетение за притежателя на правото. Неокончателна забрана може също така да се постанови при същите условия за посредник, чиито услуги се ползват от трета страна за нарушаване на право върху интелектуална собственост. Забраните спрямо посредници, чиито услуги се използват от трета страна за нарушаване на авторско право или на сродно на него право, са обхванати от Директива 2001/29/ЕО [на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г. стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230)];

б) да разпоредят конфискация или предаване на стоките, за които има съмнения, че нарушават право върху интелектуална собственост, за да се предотврати тяхното навлизане или движение по каналите за търговия.

2. В случай на нарушение, извършено в търговски мащаб, държавите членки гарантират, че ако ощетената страна покаже обстоятелства, които могат да бъдат пречка при покриване на обезщетението, съдебните органи могат да постановят предохранително конфискуване на

движимото и недвижимото имущество на предполагаемия извършител, включително блокиране на неговите банкови сметки и други активи. За тази цел компетентните органи могат да разпоредят да се съобщи за банкови, финансови или търговски документи или да се даде подходящ достъп до съответната информация“.

3. По отношение на мерките, упоменати в параграфи 1 и 2, съдебните органи следва да разполагат с правомощия да изискват от заявителя да предостави всички основателни налични доказателства, за да се уверят със сигурност в това, че заявителят е притежател на правото и че правото на заявителя се нарушава, или че това нарушение е неминуемо“.

Полското право

11 Член 479[89] от ustawa - Kodeks postępowania cywilnego (Закон за приемането на граждански кодекс) от 17 ноември 1964 г. (Dz. U. 1964 г., бр. 43, позиция 296) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (Dz. U. от 2020 г., позиция 1575) (наричан по-нататък „Гражданският процесуален кодекс“), предвижда в параграфи 1 и 2:

„1. Разпоредбите на настоящия раздел се прилагат по отношение на дела, свързани със закрилата на авторското право и сродните му права, със закрилата на правата върху индустриална собственост и защитата на други права, отнасящи се до нематериални блага (дела за интелектуална собственост).

2. За дела за интелектуална собственост по смисъла на настоящия раздел се считат и делата, отнасящи се до:

1) предотвратяването и борбата с нелоялната конкуренция;

[…]“.

12 Член 479[112] от Гражданския процесуалния кодекс гласи следното:

„Разпоредбите, отнасящи се до задължението да предостави информацията лице, се прилагат за всяко лице, включително ответника, което разполага с информацията по член 479[113] или има достъп до нея“.

13 Съгласно член 479[113], параграфи 1 и 2 от Гражданския процесуалния кодекс:

„1. По искане на притежателя на правото, ако той докаже вероятността да са налице обстоятелства, характеризиращи нарушаване на право върху интелектуална собственост, преди да образува производство за това нарушение на правото или в хода на такова производство до закриването на съдебното заседание пред първата инстанция, съдът може да прикани нарушителя да предостави информация за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите, когато това е необходимо за иска на притежателя на правото.

2. Когато искането за предоставяне на информация на съда е направено преди образуването на производството за нарушаване на правото върху интелектуална собственост, това производство трябва да бъде образувано не по-късно от един месец от датата на изпълнение на определението по искането за предоставяне на информация“.

14 Член 1 от ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Закон за авторското право и сродните му права) от 4 февруари 1994 г. (Dz. U. 1994 г., бр. 24, позиция 83) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (Dz. U. от 2021 г., позиция 1062), гласи:

„1. Авторското право има за предмет всяко проявление на творческа дейност с индивидуален характер, под каквато и да е форма, независимо от нейната стойност, предназначение и начин на изразяване (произведение).

2. Предмет на авторското право са по-специално произведенията:

[…]

2) пластики;

2^1. Само начинът на изразяване може да бъде защитен; откритията, идеите, процедурите, методите и принципите на функциониране, както и математическите концепции не са защитени.

[…]

4. Закрилата се предоставя на автора, без каквито и да е формалности“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

15 TB е физическо лице, което в своите интернет магазини продава декоративни стоки. В рамките на дейността си то продава машинно произведени репродукции на картините, обозначени като A, B и C. Всяка от тези картини представлява несложна графика, съставена от ограничен брой цветове, геометрични фигури и кратки изречения. В това отношение картините A, B и C съдържат съответно следните изречения: „*Mój dom moje zasady*“ („В моя дом аз определям правилата“), „*Nie ma ludzi idealnych a jednak jestem*“ („Не съществуват съвършени хора, но все пак аз съм един от тях“) и „*W naszym domu rano słychać tupot małych stopek. Zawsze pachnie pysznym ciastem. Mamy dużo obowiązków, mnóstwo zabawy i miłości*“ („При нас сутрин се чува шумът от малки крачета. Винаги се носи аромат на вкусен сладкиш. Имаме много задължения, удоволствие и любов“). TB се представя като създател на тези картини, които според нея представляват „произведения“ по смисъла на законодателството в областта на авторското право.

16 Репродукции на въпросните картини се продават от Castorama Polska и Knor (наричани по-нататък „разглежданите в главното производство репродукции“). Точни копия на картините A и B се продават в интернет магазина и във физическите магазини на Castorama Polska, на което ги доставя Knor. Castorama Polska продава и картини, доставени от Knor, които съдържат идентичен текст като този на картина C, но с някои разлики в графичното изображение и в шрифта. Нито разглежданите в главното производство репродукции, нито самите картини, които са предмет на репродукциите, посочват автора или произхода на съответния продукт. Освен това TB не е дала съгласието си нито за репродукциите, нито за продажбата им от Castorama Polska и от Knor.

17 На 13 октомври 2020 г. TB отправя покана до Castorama Polska да преустанови нарушаването на имуществените и неимуществените авторски права върху „произведенията“, създадени от нея.

18 На 15 декември 2020 г. TB сезира запитващата юрисдикция на основание член 479[113] от Гражданския процесуален кодекс с искане на Castorama Polska и Knor да бъде разпоредено да предоставят информация за разглежданите в главното производство репродукции, по-специално за разпространителските мрежи и количеството на получените или поръчаните от тях стоки, както и пълния списък на техните доставчици, датата на пускане в продажба на тези стоки във физическия магазин и в интернет магазините на Castorama Polska, както и количеството и приходите от продажбата на посочените стоки, с разбивка на продажбите във физическия магазин и онлайн продажбите.

19 TB посочва, че е притежател на имуществени и неимуществени авторски права върху картините, предмет на разглежданите в главното производство репродукции, и че тази информация е необходима, за да се предяви иск за нарушение на тези авторски права, а при условията на евентуалност — иск за обезщетение за нелоялна конкуренция.

20 Castorama Polska иска от запитващата юрисдикция да отхвърли искането за предоставяне на информация, а при условията на евентуалност — да постанови съдебно решение с възможно най-малък обхват, като изтъква, че последното трябва да бъде строго ограничено до „произведения“ по смисъла на законодателството в областта на авторското право, оспорвайки самата възможност картините, предмет на разглежданите в главното производство репродукции, да могат да бъдат квалифицирани като „произведения“ по смисъла на това законодателство. Дружеството се позовава и на защитата на търговската тайна и освен това изтъква, че TB не е доказала, че притежава имуществени авторски права върху тези репродукции. Според Castorama Polska духовните произведения, посочени в искането на TB, не са оригинални, освен ако последната не докаже, че условието те да са нови, е изпълнено. Уважаването на това искане щяло да доведе до предоставянето на авторскоправна закрила на „идеи“ и „концепции“, тъй като картините, предмет на въпросните репродукции, били част от модерната тенденция на т.нар. „опростени мотивационни графики“ с „банални текстове“. Освен това Castorama Polska смята, че всички графични елементи на тези картини са банални и повторяеми и по никакъв начин не се отличават с нищо оригинално, както по отношение на композицията им, цветовете им и използваните шрифтове спрямо останалите картини, предлагани на пазара.

21 От акта за преюдициално запитване става ясно, че представените от TB доказателства се състоят единствено, от една страна, в разпечатки на страници от нейния уебсайт, на които са представени стоки за продажба в нейните интернет магазини, както и във фактури, издадени след 2014 г., и от друга страна, в разпечатки на страници на уебсайтовете на Castorama Polska и фактури за продажбата на картини в неговия интернет магазин.

22 За да разгледа искането на TB в рамките на спора по главното производство, запитващата юрисдикция поставя въпроса как следва да се тълкува член 8, параграф 1 от Директива 2004/48, по-специално въпроса дали в рамките на производство по искане за предоставяне на информация, образувано на основание на тази разпоредба, обстоятелството, че заинтересованото лице е притежател на правата върху интелектуална собственост, на които се позовава в подкрепа на искането си, трябва да бъде напълно установено от него или просто „вероятно“.

23 При тези обстоятелства Sąd Okręgowy w Warszawie (Окръжен съд Варшава, Полша) решава да спре производството и да отправи до Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 8, параграф 1 във връзка с член 4, параграф 1 от Директива [2004/48] да се тълкува в смисъл, че се отнася до мярка за защита на права върху интелектуална собственост, чието прилагане може да се иска само когато в същото или в друго производство е установено, че поискалото мярката лице притежава право върху интелектуална собственост?

При отрицателен отговор на първия въпрос:

2) Трябва ли член 8, параграф 1 във връзка с член 4, параграф 1 от Директива [2004/48] да се тълкува в смисъл, че е достатъчно да се докаже вероятността мярката да се отнася до съществуващо право върху интелектуална собственост, а не се изисква пълно доказване на този факт, в частност в случай че искането за предоставяне на информация за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на права върху интелектуална собственост?“.

По допустимостта на преюдициалното запитване

24 Австрийското правителство оспорва допустимостта на преюдициалното запитване, тъй като тълкуването на член 8 от Директива 2004/48 не било необходимо за решаването на спора в главното производство.

25 Според постоянната съдебна практика въведеното с член 267 ДФЕС производство е инструмент за сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, чрез който Съдът им предоставя насоки за тълкуването на правото на Съюза, необходими им за разрешаване на висящи пред тях спорове (решения от 20 юни 2013 г., Impacto Azul, C-186/12, EU:C:2013:412, т. 26 и цитираната съдебна практика и от 1 август 2022 г., Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, т. 47 и цитираната съдебна практика).

26 В това отношение е важно да се припомни, че в рамките на това производство само националният съд, който е сезиран със спора в главното производство и трябва да поеме отговорността за последващия правораздавателен акт, може да прецени — предвид особеностите на всяко дело — както необходимостта от преюдициално решение, за да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, тъй като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе. Ето защо въпросите, които се отнасят до правото на Съюза, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправено от национална юрисдикция запитване само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 3 юни 2013 г., БалевБио, C-76/20, EU:C:2021:441, т. 46 и цитираната съдебна практика).

27 От постоянната съдебна практика следва също, че необходимостта да се даде тълкуване на правото на Съюза, което да е от полза за националния съд, изисква последният да определи фактическата и правната обстановка, в която се вписват поставените от него въпроси, или най-малко да обясни фактическите хипотези, на които те се основават. Актът за преюдициално запитване трябва да посочва и конкретните причини, поради които националният съд си задава въпроси относно тълкуването на правото на Съюза и приема за необходимо да отправи преюдициален въпрос до Съда (решение от 1 август 2022 г., Roma Multiservizi и Rekeep, C-332/20, EU:C:2022:610, т. 43 и цитираната съдебна практика).

28 В случая запитващата юрисдикция излага достатъчно ясно правната и фактическа обстановка и причините, поради които си задава въпроси относно тълкуването на някои разпоредби, които смята за необходими, за да може да постанови решението си. По-специално не е очевидно, че искането тълкуване няма никаква връзка със спора в главното производство или че поставеният проблем е от хипотетично естество.

29 Ето защо преюдициалното запитване е допустимо.

По преюдициалните въпроси

30 С преюдициалните си въпроси, които следва да се разгледат заедно, по същество запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 трябва да се тълкува в смисъл, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост заявилият искане за предоставяне на информация по член 8 трябва да докаже, че е притежател на правото върху интелектуална собственост, или е достатъчно да докаже вероятността, че е притежател на това право върху интелектуална собственост, по-специално когато искането за предоставяне на информация предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на въпросните права върху интелектуална собственост.

31 С тази директива законодателят на Съюза е избрал да гарантира висока закрила на интелектуалната собственост във вътрешния пазар (решение от 18 декември 2019 г., IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, т. 38) и да извърши минимална хармонизация, що се отнася до спазването на правата върху интелектуална собственост като цяло (решение от 9 юли 2020 г., Constantin Film Verleih, C-264/19, EU:C:2020:542, т. 36).

32 Следва да се припомни, че член 8, параграф 1, буква а) от въпросната директива предвижда, че държавите членки гарантират, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост и в отговор на основателно и пропорционално искане на предявителя компетентните съдебни органи могат да постановят информацията за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите, с които се нарушава правото върху интелектуална собственост, да се предостави от нарушителя и/или от всеки друг, за когото е установено, че притежава в търговски мащаб стоките, обект на нарушението.

33 Така, що се отнася до текста на тази разпоредба, се налага констатацията, че сама по себе си тя не предвижда задължение за заявителя да докаже, че е притежател на съответното право върху интелектуална собственост.

34 По силата на член 4 от Директива 2004/48 лицата, които имат право да подадат заявление за прилагане на мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в глава II от нея, трябва да попадат в една от четирите категории от лица или органи, изброени в букви а)—г) от този член. Тези категории включват, първо, притежателите на права върху интелектуалната собственост в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство, второ, всички други лица, на които официално е разрешено да ползват тези права, по-специално притежатели на лицензии, в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство, трето, органите за управление на колективните права върху интелектуалната собственост, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с неговите разпоредби, и четвърто, органите за професионална защита, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство.

35 Тъй като член 4, буква а) от тази директива се отнася до „притежателите на права върху интелектуалната собственост“, тази разпоредба би могла да се разбира в смисъл, че при прилагането на член 8 от въпросната директива заявителят трябва да докаже, че той действително е притежател на съответното право върху интелектуална собственост.

36 Според постоянната съдебна практика обаче при тълкуването на разпоредба от правото на Съюза трябва все пак да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 22 декември 2022 г., Quadrant Amroq Beverages, C-332/21, EU:C:2022:1031, т. 42).

37 Ето защо за целите на тълкуването на член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 следва да се разгледат контекстът, в който се вписва тази разпоредба, както и целите на тази директива.

38 Що се отнася до степента на доказване, изисквана за прилагането на „мерките, процедурите и средствата за защита“, предвидени в глава II от Директива 2004/48, по-специално от член 6 от тази директива, следва, че за предявяване на искане да се предоставят доказателства от противостоящата страна заявителят трябва да представи „разумно налични доказателства, достатъчни за подкрепа на своите претенции“. Член 7 от посочената директива изисква, че за подаване на искане за постановяване на мерки за съхраняване на доказателства, заявителят представя „разумно налично доказателство в подкрепа на своите претенции, че е нарушено правото [на страна] върху интелектуална собственост“. Накрая, член 9 от същата директива, който се отнася до временните и предпазните мерки, предвижда в параграф 3, че съдебните органи следва да разполагат с правомощия да изискват от заявителя да предостави „всички основателни налични доказателства, за да се уверят със сигурност в това, че заявителят е притежател на правото и че правото на заявителя се нарушава, или че това нарушение е неминуемо“.

39 Що се отнася до целта, от съображения 10 и 13 от нея съответно следва, че тя е да сближи законодателните системи на държавите членки, за да се гарантира висока, равностойна и еднаква степен на закрила. Разпоредбите на тази директива целят да уредят аспектите на правата върху интелектуална собственост, свързани, от една страна, със спазването на тези права, и от друга страна, с нарушенията на последните, като изискват наличието на

ефективни правни средства за защита, предназначени да предотвратят, преустановят или поправят всяко нарушение на съществуващо право върху интелектуална собственост (решение от 18 декември 2019 г., IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, т. 38 и 40).

40 В това отношение следва да се подчертае, че производството по искане за предоставяне на информация, предвидено в член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 в полза на притежателя на права върху интелектуална собственост, представлява отделно производство (вж. в този смисъл решение от 17 юни 2021 г., M.I.C.M., C-597/19, EU:C:2021:492, т. 81 и 82).

41 Отново според практиката на Съда, за да се гарантира висока степен на закрила на интелектуалната собственост, следва да се отхвърли тълкуване в смисъл, че предвиденото в член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 право на информация се признава само в рамките на производство, целящо установяване на нарушение на право на интелектуална собственост, тъй като това равнище на закрила може да не бъде гарантирано, ако не е налице възможност за упражняване на това право на информация и в рамките на отделно производство, образувано след окончателното приключване на производството, с което е установено нарушение на право на интелектуална собственост (решение от 18 януари 2017 г., NEW WAVE CZ, C-427/15, EU:C:2017:18, т. 24).

42 Съдът е уточнил, че същата логика следва да се приложи и към предшестващото иск за обезщетение отделно производство, в което на основание член 8, параграф 1, буква в) от Директива 2004/48 ищецът иска информацията, позволяваща му надлежно да предяви иск срещу предполагаемите нарушители (решение от 17 юни 2021 г., M.I.C.M., C-597/19, EU:C:2021:492, т. 82).

43 Освен това Съдът е постановил, че предвиденото в член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 право на информация конкретизира основното право на ефективни правни средства за защита, гарантирано с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, и така осигурява ефективното упражняване на основното право на собственост, от което е част правото на интелектуална собственост, закриляно с член 17, параграф 2 от нея. Така това право на информация позволява на притежателя на право на интелектуална собственост да идентифицира лицето, което го нарушава, и да вземе необходимите мерки, като да поиска временни мерки, предвидени в член 9, параграфи 1 и 2 от тази директива, или обезщетение за вреди, предвидено в член 13 от въпросната директива, за да защити това право върху интелектуална собственост (вж. в този смисъл решение от 17 юни 2021 г., M.I.C.M., C-597/19, EU:C:2021:492, т. 83). Всъщност, без да е напълно запознат с обхвата на нарушението на правото му върху интелектуална собственост, притежателят на посоченото право върху интелектуална собственост не би бил в състояние да определи точно размера на обезщетението, на което би имал право поради това нарушение.

44 Както посочва генералният адвокат в точка 41 от заключението си, от цялата тази съдебна практика ясно следва, че е необходимо да се прави разграничение между функцията на искането за предоставяне на информация по член 8 от Директива 2004/48 и функцията на иск за установяване на нарушение на право върху интелектуална собственост.

45 Целта на предвиденото в член 8 от Директива 2004/48 искане за предоставяне на информация е различна от тази на иска за установяване на нарушение на право върху интелектуална собственост. Ако за това искане се прилагат същите изисквания за доказване като за съдебния иск за установяване на нарушение на право върху

интелектуална собственост, установеното в този член 8 отделно производство, което представлява особеност на правото на Съюза, би загубило голяма част от практическата си полза.

46 Освен това, за да се уточни дали доказателствата, представени в рамките на предвиденото в член 8 от тази директива производство по искане за предоставяне на информация, са достатъчни, следва да се вземат предвид естеството на правото върху интелектуална собственост, на което е направено позоваване, и евентуалните специфични формалности, които обуславят притежаването на това право.

47 Това следва и от съображение 17 от посочената директива, което гласи, че така предвидените мерки, процедури и средства за защита следва да се определят във всеки случай по такъв начин, че надлежно да се отчитат специфичните особености на случая, включително специфичните характеристики на всяко право върху интелектуална собственост, а когато е уместно, умишленият или непредумишленият характер на нарушението.

48 В случая запитващата юрисдикция посочва, че в главното производство се разглежда авторското право, на което се позовава TB.

49 В това отношение съображение 19 от същата директива подчертава освен това, че „авторското право съществува от момента на създаване на дадено произведение и не изисква официална регистрация“.

50 Що се отнася до авторското право, от практиката на Съда относно Директива 2001/29 следва, че понятието „произведение“ се състои от два елемента. От една страна, това понятие изисква наличието на оригинален обект, който е собствено интелектуално творение на неговия автор, и от друга страна, изисква това творение да е обективирано. Що се отнася до първия елемент, за да може даден обект да се разглежда като оригинален, е необходимо и достатъчно той да отразява личността на автора, представлявайки проява на неговия свободен и творчески избор. Що се отнася до втория елемент, понятието „произведение“ по смисъла на Директива 2001/29 предполага по необходимост наличието на обект, който може достатъчно точно и обективно да бъде идентифициран (вж. в този смисъл решение от 11 юни 2020 г., Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, т. 22—25).

51 Запитващата юрисдикция следва да провери дали TB е представила достатъчно доказателства, от които да се установи, че е притежател на съответното право върху интелектуална собственост.

52 В същия смисъл член 3, параграф 1 от Директива 2004/48 гласи, че мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в глава II от нея, трябва да бъдат по-специално лоялни и справедливи и не могат да бъдат ненужно скъпи. Освен това според член 3, параграф 2 от тази директива тези мерки, процедури и средства за защита трябва да са ефективни, пропорционални и разубеждаващи, както и да се прилагат по начин, чрез който се предвиждат предпазни механизми срещу злоупотреба с тях. Посоченият член 3 налага на държавите членки и в крайна сметка на националните съдилища да предлагат гаранции по-специално за това, че с посоченото в член 8 от въпросната директива искане за предоставяне на информация няма да се злоупотребява (решение от 28 април 2022 г., Phoenix Contact, C-44/21, EU:C:2022:309, т. 43).

53 Следователно запитващата юрисдикция трябва да прецени обосноваността и пропорционалността на искането за предоставяне на информация, с което е сезирана, както и да се увери, че заявителят в главното производство не е злоупотребил с това искане. За тази цел запитващата юрисдикция следва надлежно да вземе предвид всички обективни обстоятелства по делото в главното производство (вж. в този смисъл решение от 12 септември 2019 г., Bayer Pharma, C-688/17, EU:C:2019:722, т. 70).

54 Както отбелязва генералният адвокат в точка 48 от заключението си, ако запитващата юрисдикция констатира злоупотреба с право, тя следва да отхвърли позоваването на правото на информация, предвидено в член 8 от Директива 2004/48.

55 С оглед на всички изложени по-горе съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 трябва да се тълкува в смисъл, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост на основание на тази разпоредба заявилият искане за предоставяне на информация на основание член 8 трябва да предостави всички основателни налични доказателства, позволяващи на сезираната с това искане юрисдикция да се увери със сигурност, че заявителят е притежател на това право, като представи подходящи доказателства с оглед на естеството на въпросното право и на евентуално приложимите специфични формалности.

По съдебните разноски

56 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 8, параграф 1 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост

трябва да се тълкува в смисъл, че:

във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост на основание на тази разпоредба заявилият искане за предоставяне на информация на основание член 8 трябва да предостави всички основателни налични доказателства, позволяващи на сезираната с това искане юрисдикция да се увери със сигурност, че заявителят е притежател на това право, като представи подходящи доказателства с оглед на естеството на въпросното право и на евентуално приложимите специфични формалности.

Подписи